

Seferberlik ve Savaş Haline İlişkin Harp Sanayii Faaliyetinin Yürütülmesi Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 8.3.1995 Sayı : 22221)

Kanun No
4083

Kabul Tarihi
28.2.1995

Amaç

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş halinde ihtiyaç duyacağı her türlü harp sanayii ürünü olan silah, mühimmat, araç, gereç, teçhizat, malzeme ve yedek parçalar ile bunların kullanılmasına ait hizmetlerin millî saniiyi kaynak ve üretimleriyle karşılanması için gerekli hazırlıkların barıştan itibaren yapılmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. – Bu Kanun, harp sanayii faaliyetinin yürütülmesi için barış döneminden itibaren yapılacak hazırlık, planlama ve teşkilatlanmayı, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan her türlü harp sanayii ürününü üretebileceği tespit edilen kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilere ait görev ve sorumlulukları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. – Bu Kanunda geçen;

a) Seferberlik : Devletin tüm güç ve kaynaklarının başta askerî güç olmak üzere, savaşın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması, toplanması, tertiplenmesi ve kullanılmasına ilişkin bütün faaliyetlerin uygulandığı; hak ve hürriyetlerin kanunlarla kısmen veya tamamen sınırlandırıldığı hali,

b) Seferberlik Hali : Seferberlik faaliyetinin başlatıldığı gün ve saatten, kaldırıldığı güne kadar devam eden durumu,

c) Savaş : Devletin bekasını temin etmek, millî menfaatleri sağlamak ve millî hedefleri elde etmek amacıyla, başta askerî güç olmak üzere Devletin maddî ve manevî tüm güç ve kaynaklarının hiçbir sınırlamaya tabi tutulmadan kullanılmasını gerektiren silahlı mücadeleyi,

d) Savaş Hali : Savaş ilanına karar verilmesinden, bu halin kaldırıldığı günün ilan edilmesine kadar devam eden süre içinde, hak ve hürriyetlerin kanunlarla kısmen veya tamamen sınırlandırıldığı durumu,

e) Harp Sanayii : Yurt içinden sağlanan harp silah, mühimmat, araç, gereç, teçhizat, malzeme, yedek parçalar ve bunların kullanılmasına ait her türlü hizmet ile Silahlı Kuvvetlerin yurt dışından sağlanan ihtiyaçlarının millî sanayii imkânlarıyla karşılanması amacıyla, millî saniiyi serfeberlik ve savaş hali şartlarına göre düzenlenmesi ve üretiminin planlanması faaliyetini,

f) Prototip İmali : Üretime esas teşkil edecek numune üretimini,
İfade eder.

İlkeler

MADDE 4. – Harp sanayii faaliyetinin planlanmasında ve yürütülmesinde aşağıdaki ilkeler esas alınır.

a) Harp sanayii faaliyetinin ana gayesi; Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş halinde ihtiyaç duyacağı her türlü harp sanayii ürününün ve hizmetlerinin millî saniiyi kaynak ve

üretimleri ile azamî ölçüde yurt içinden karşılanması için, barıştan itibaren başlanarak mevcut sanayiinin kapasitesinin ayrıntılı olarak değerlendirilmesidir.

b) Harp sanayiinin tanziminde ana unsurları oluşturan istihdam, kaynak, üretim, stoklar ve ihtiyaçlar istatistikî tahminlerle sağlıklı olarak düzenlenir.

c) Seferberlik ve savaş haline ait ihtiyaçlar azamî ölçüde eksiksiz tespit edilerek, kaynak israfına sebep olacak uygulamalardan kaçınılır.

d) İhtiyaçların yurt dışından tedarik yolu ile karşılanması gerektiğinde, harp sanayii ürünlerini teknoloji transferi suretiyle yurt içinde imali ve bu şekilde kaynak tasarrufunun sağlanması ve üretim potansiyelinin artırılması hedef alınır. Bununla birlikte, yurt içinde üretilmeyen mallar için yurt dışı kaynakların planlanması esastır.

e) Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçlarının öncelikle kamu kurum ve kuruluşlarınca, bu mümkün olmadığı takdirde özel sektörden karşılanması esastır. Ancak, özel sektörü teşvik etmek amacıyla, kamuya tanınan özel imkânların bu sektöre de sağlanması dikkate alınır.

f) Yeni yatırımlarda, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları dikkate alınarak yapılacak tesisin üretim planlaması için özendirici teşviklere yer verilmesi sağlanır.

Genelkurmay Başkanlığının Görevleri

MADDE 5. – Genelkurmay Başkanlığının bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır :

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamındaki ihtiyaçlarını tespit etmek, önceliklerini belirlemek ve bu konuda Millî Savunma Bakanlığına öneride bulunmak.

b) İhtiyaçların üretim planlamalarının hazırlanması için, Millî Savunma Bakanlığına teknik düzeyde yardım sağlamak.

c) Üretim faaliyetlerine ilişkin olarak talep edildiğinde, uygun test ve deney teçhizatı bulunan her türlü tesis ve alanı tahsis etmek.

Millî Savunma Bakanlığının Görevleri

MADDE 6. – Millî Savunma Bakanlığının bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır :

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamında değerlendirilen ihtiyaçlarının incelenmesi ve hazırlayıcı programların uygulanması için, Genelkurmay Başkanlığı ile koordine edilmek suretiyle gerekli birimi oluşturmak.

b) Harp sanayii ürünlerinin tedarik faaliyetleri için gerekli malî desteği sağlamak.

c) Harp sanayii ürünlerinden uygun bulunanların üretimi için gerekli çalışmaları yapmak ve üretim bilgilerinin muhafazasını sağlamak.

d) Bu Kanun kapsamındaki kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzelkişilere ait kuruluşların personel ve araç erteleme işlemlerini yürütmek.

e) Harp sanayii faaliyetinin yürütülmesi sırasında ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlar arasında koordinatörlük yapmak.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Görevleri

MADDE 7. – Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır :

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamında değerlendirilen ve belirlenen ihtiyaçlarının üretimi için, kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzelkişilere ait işyerlerini kategorilerine göre tespit ederek Millî Savunma Bakanlığına bildirmek.

b) Millî Savunma Bakanlığı ile koordine etmek suretiyle, ilgili kurum ve kuruluşları seferberlik ve savaş hali planlamasına dahil etmek.

c) Yapımı öngörülen harp sanayii ürünleri için üretime esas olacak planlamayı yapmak veya yaptırmak.

d) Harp sanayii ürünlerinden uygun bulunanların üretimi için, Millî Savunma Bakanlığı ile protokol yapmak.

Diğer Bakanlıkların Görevleri

MADDE 8. – Millî Savunma Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı hariç olmak üzere diğer bakanlıklar; kuruluşlarında ve denetimlerinde bulunan fabrika ve işyerlerinden hangilerinin harp sanayiine dönüştürülerek Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamında değerlendirilen ihtiyaçlarını nasıl ve ne miktarda karşılayacaklarını Millî Savunma Bakanlığı ile koordine etmek suretiyle barış döneminden itibaren planlar ve seferberlik ve savaş hali planlamasına dahil ederler.

Kamu ve Özel Kurum ve Kuruluşlar ile Gerçek ve Tüzelkişilerin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 9. – Harp sanayiinde üretim yapmak üzere Millî Savunma Bakanlığınca seçilen ve bu Bakanlık ile aralarında malî ve idarî hususlarda varılmış mutabakatı içeren protokol yapılmış bulunan kuruluş; prototipi yapmak, denemelerinde hazır bulunmak, talep edildiğinde üretim hazırlıklarını tamamlamak ve imalata ait bütün bilgi ve verileri projenin tamamlanmasını müteakip Millî Savunma Bakanlığına teslim etmekle yükümlüdür. Millî Savunma Bakanlığı, bu bilgi ve verileri kullanarak ihtiyacı istediği kuruluştan karşılamak hakkına sahiptir.

Kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzelkişiler; bu Kanun gereğince kendilerine verilen görev ve yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

Malî Hükümler

MADDE 10. – Bu Kanunda belirtilen harp sanayii üretiminin gerçekleştirilebilmesi amacıyla Millî Savunma Bakanlığınca seçilen kuruluşta yapılması gereken değişikliklerin gerektirdiği ödenek, bu Bakanlıkça belirlenen esaslara göre kendi bütçesinden karşılanır. Seçilen özel kurum ve kuruluşun özendirilmesi için Millî Savunma Bakanlığınca gerekli mali destek sağlanır ve teşvik tedbirleri alınır.

Harp sanayii ihtiyacı için kamu ve özel sektörde üretilen ürünler Millî Savunma Bakanlığınca tedarik edilir ve bedeli kendi bütçesinden karşılanır.

Ceza Hükümleri

MADDE 11. – Bu Kanunun 9 uncu maddesindeki görev ve yükümlülükleri yerine getirmeyen kişiler ve kuruluşların sorumluları; filleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis ve kırk milyon liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Verilecek ceza, fiil sefeberlik halinde işlenmiş ise bir misli, savaş halinde işlenmiş ise iki misli artırılarak hukmolunur.

Yönetmelik

MADDE 12. – Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtiler.

4083

28.2.1995

Yururluk

MADDE 13 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

Yurutme

MADDE 14. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yururur.

BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

<u>Cilt</u>	<u>Birleşim</u>	<u>Sayfa</u>
61	107	98
65	2	179
80	80	198 210

I – Gerekçeli 694 S Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80 ıncı Birleşim tutanağına bağılıdır

II – Bu Kanunu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Millî Savunma Komisyonları gorusmuştur.

III. – Esas No . 1/710